

stort det er i Forhold til Indbyggerantallet. Man havde i Folketinget vedtaget, at der ikke maatte være flere Beværtninger end en for hver 350 Indbyggere. Efter Landstingets Affattelse kan der ikke blive flere, end der er nu, og deres Antal kan nedbringes ved kommunale Vedtægter. Jeg erkender, at hvis man har Tillid til Kommunalbestyrelserne, kan man trygt overlade til disse ved Vedtægter at fastsætte, om de ville bevare det nuværende Antal, eller de ville have et mindre, men paa den anden Side maa jeg gøre opmærksom paa, at idet vi gaa ud fra, at der er noget farligt i i al sin Almindelighed at give Frihed for enhver som helst til i et hvilket som helst Lokale at lave et saadant Beværtningssted med Udskænkning af spirituøse Drikke, kan det ikke siges at være noget Indgreb i det kommunale Selvstyres Rettigheder, at man fastsætter et vist Forholdstal mellem Beværtningerne og Befolkningen. Om dette skal være 1:350, kan der altid tales om, men at det er fuldt berettiget at sætte et vist Maksimum, har jeg i alt Fald ingen Tvivl om, og jeg har ment, at her var et af de Punkter, hvor Folketinget vil kræve, om ikke det samme som sidst, saa netop en Grænse, der ikke maa overskrides, og jeg er i saa Henseende, som sagt, ikke saa ængstelig, idet jeg gaar ud fra, at naar man derved sikrer dem, der nu have eller maatte faa disse Beværtbevilinger i Købstæderne — og det er stadig Købstæderne, jeg taler om —, en vis Ret, vil man med Rette kunne stille større Fordringer til dem, end man kunde, hvis Forholdet var det, at der kunde komme en hel Mængde Konkurrenter. I samme Grad som de faa jeg havde nær sagt Eneret indenfor det begrænsede Omraade, som en Købstad er, vil man med Rette kunne stille strenge Fordringer baade med Hensyn til Personernes Kvalifikationer og med Hensyn til Lokalerne, hvori Beværtningerne skulle drives. Navnlig ud fra de Betragtninger har jeg, som sagt, ikke større Ængstelse ved at stille Krav om et Maksimum. Jeg henstiller, at man i saa Henseende søger en Overenskomst. Det kan naturligvis ikke absolut være Tallet 350, det drejer sig om, naar man blot kan naa et Tal, der i nogen Grad er tilfredsstillende.

Hvad Spørgsmaalet om Krobevillingerne angaar, ere de Forandringer, der ere foretagne i Landstinget, maaske af mere principiel og gennemgribende Natur. Jeg skal dog ikke nægte, at siden jeg er kommen til at beskæftige mig mere med den

Sag, har jeg faaet en Følelse af, at man har tillagt dette Spørgsmaal større Betydning, end der er Grund til. Hvis man for Alvor tager fat paa at holde Krobevillingerne indenfor deres rette Grænse, d. v. s. sørger for, at de kun ere Gæstgiveribevillinger, maa jeg ærligt tilstaa, at jeg da ikke ser, der sker nogen større Ulykke ved disse Kroer. At der mange Steder ligger Kroer, som der ikke længere vil være Mening i at opretholde, skal jeg gerne indrømme, men hvis man virkelig kan holde dem indenfor Stregen og sige: I have kun Lov til at beværte rejsende, ville de forsvinde af sig selv. Nogle af dem ligge paa Steder, hvor der kommer saa faa rejsende, at det vil være komplet umuligt at holde dem gaaende alene paa den Indtægt, de rejsende kunne give. Og paa de Steder, og det er navnlig nu ved Stationerne, hvor der maa siges virkelig at være Trang til Gæstgiverier, er der efter min Opfattelse noget berettiget i, at der er saadanne. Det vilde være noget strengt, om de, der bo længere borte fra Stationen og komme kørende, og for Resten ogsaa de, der komme cyklende og gaaende, skulde være henviste til at sidde i Ventesalen den Tid, de maatte komme for tidligt, eller, hvis de komme for sent til Toget, saa Tiden, til næste Tog gaar. Man maa sikkert indrømme, at i Stationsbyer ere Gæstgiverier i de fleste Tilfælde nødvendige, og naar man er sikret imod, at Stationsbyens Befolkning og specielt dens Ungdom benytter Gæstgiverilokalerne som Værtshus- eller Restaurationslokaler, tror jeg, der ikke sker nogen større Skade ved dem. Man har slaaet dette Spørgsmaal op til noget større, end det burde være, men det har man gjort, indrømmer jeg, ud fra den Betragtning, at mange af de gamle Kroer ere blevne til Beværtningslokaler for den nærmeste Omegn, hvad de for det første ikke have Lov til at være, og hvad der dernæst heller ikke kan siges at være Trang til.

Man har i Landstinget forandret Bestemmelsen angaaende disse Gæstgiverier paa Landet derhen, at for det første en saadan Bevilling fremdeles gives „indtil videre“, hvilket vil sige paa Livstid, naar ellers ikke den paagældende gør sig skyldig i noget, hvorved han forbyder sin Ret til at have Bevilling. I Folketinget var det vedtaget, at der for Fremtiden kun skulde kunne gives Bevilling for 5 Aar. Til dem, der allerede havde Bevilling, kunde der, naar Loven var vedtagen, og de skulde have deres Adkomst fornyet, gives en Bevilling paa 10 Aar, men ellers